

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-1242

No. 210. — Štev. 210.

NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 8, 1936—TOREK, 8. SEPTEMBRA, 1936

Volume XLIV. — Letnik XLIV.

PRODIRANJE ŠPANSKIH FAŠISTOV USTAVLJENO

NEVARNOST, DA BI PADEL MADRID FAŠISTOM V ROKE, JE SLEDNJIČ ODSTRANJENA

Na jugozapadu so se uporniki umaknili 15 milj. — Nevarnost za Madrid odstranjena. — San Sebastian v nevarnosti. — Komunisti ga bodo branili do konca. — Jose Asensio — novi poveljnik španske armade.

MADRID, Španija, 7. septembra. — Vojna sreča v španski državljanski vojni se je nagnila na stran vlade, ko so njene čete zasedle zelo važno mesto Talavera de Reina, ki je ključ do Madrida z jugozapada.

Vladne čete so pognale nazaj fašiste za 15 milj. zapadno od Talavere, ki se nahaja 75 milj. jugozapadno od Madrida. Okoli mesta so se vršili boji več dni.

Vlada je uverjena, da je bilo fašistično prodiranje proti Toledu in Madridu vstavljeno. Padec trdnjave Alcazar v Toledu je mogoče vsak čas pričakovati.

Predno so uporniki zapustili Talavero, so ustrelili 75 vladnih ujetnikov, med njimi tudi 23 let starega poveljnika Andres Martina.

Major Carlos Contreras, ki je sporočil padec Talavere, je rekel:

"Naša zmaga je odstranila nevarnost, ki je pretila Madridu. Četudi bi fašisti predrli naše vrste, Madrida ne bi nikdar dobili v svoje roke, kajti mesto bi popolnoma uničili, ravno tako, ko naši vojšaki rajše izvrše samomor, kot pa bi se predali sovražniku in njegovemu mučenju."

TOLEDO, Španija, 7. septembra. — Vladne čete v Toledu obstreljujejo trdnjavo Alcazar z južne strani.

Vladni vojniki se pripravljajo na naskok ter so razstrelili stopnice, ki vodijo iz gorenjih nadstropij v podzemne hodnike, kjer se branitelji skrivajo skupno z ženami in otroci.

HENDAYE, Francija, 7. septembra. — Dva fašistična oddelka sta na potu iz gorečega Iruna proti San Sebastianu, ki je sedaj odrezan od Barcelone, od koder je dobival vojne potrebine.

Polkovnik Beorlegui, ki je poveljeval četam, ki so zavzele Irun, se je vrnil v Vero ranjen, njegovi vojniki pa se vesele težko pridobljene zmage, katero so plačali s 500 mrtvimi.

Fašisti prihajajo proti San Sebastianu od vzhoda in juga.

San Sebastian, ki je slovito obmorsko kopališče in se nahaja 8 milj. zapadno od Iruna, je obkrožen od vseh strani ter je z morja izpostavljen topovom uporniških bojnih ladij.

Med branitelji mesta je prišlo do resnega spora, ko so nekateri, v namenu, da mesto ubranijo razdejavanja, zahtevali, da se posadka poda, komunisti pa so izjavili, da se bodo borili do smrti.

Uporniki, ki so zavzeli Irun, so se obrnili proti San Sebastianu in sedaj obstreljujejo vladne postojanke okoli mesta, hoteč pognati branitelje v mesto.

MADRID, Španija, 7. septembra. — Ministrski predsednik Francisco Largo Caballero je postavil za vrhovnega poveljnika vladnih čet generala Jose Asensio. S tem je bilo postavljeno enotno poveljstvo, kar je bilo dosedaj pomanjkljivo, vsled česar vladne operacije tudi niso bile dovolj uspešne.

General Asensio je stopil v armado leta 1907, dva dni prej, kot poveljnik upornikov gen. Francisco Franco. Oba sta stara 42 let.

Državni tajnik se zavzema za mir

DESET UNIJ IZKLJUČENIH IZ FEDERACIJE

Unije niso hotele izstopiti iz Lewissovega odbora. — Delavska Federacija izgubila tretjo članov.

WASHINGTON, D. C., 7. septembra. — Organizirano delavstvo je v soboto prvič v 50 letih napovedalo državljansko vojno. V tem boju je nad poltetr milijon delavcev.

Predsednik Ameriške Delavske Federacije Wm. Green je izključil 10 unij, ki so v članje ne v CIO in ki štejejo 1,500,000 članov.

Green pravi, da je Lewisova stranka izstopila iz Federacije.

"Petega avgusta," je rekel Green, "je izvrševalni odbor American Federation of Labor pozval unije, včlanjene v CIO, da se naj v 30 dneh odločijo, ako hočejo prekiniti zveze z delavsko federacijo, ali pa se naj odpovedo članstvu v CIO."

"Organizacije v CIO, so prišle do svojega sklepa. Njihovi zastopniki so se odločili, da še dalje ostanejo člani CIO in da izstopijo iz A. F. of L."

"Zunaj smo in zunaj hočemo ostati," je odgovoril Lewis, "dokler zavzema A. F. of Labor svoje sebično stališče. Svojo kampanjo bomo nadaljevali in organizirali neorganizirane delavce."

Delavska Federacija bo pričela pridobivati člane v jeklarški industriji in v vseh industrijah, kjer je Lewisov odbor pričel svojo organizacijsko kampanjo.

WASHINGTON, D. C., 7. septembra. — Predsednik United Mine Workers of America in predsednik industrijskega odbora CIO, John L. Lewis, je rekel glede izključitve desetih unij iz Delavske Federacije:

"Ako je skupina državljanov pognana iz mesta in so mestna vrata zaprta, je naravno, da se bodo zbrali, da se branijo proti zverinam v gozdu."

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

VELIKE TEŽAVE Z OSVOJENIM OZEMLJEM

Vojaštvo je odkorakalo iz Addis Ababe v še nezadeno ozemlje. — Benito ima negušvo haljo.

RIM, Italija, 7. septembra. — Italija je v Abesiniji zopet pričela obsežne vojaške operacije. Oddelek eritrejskih in abesinskih vojakov je odpotovalo iz Addis Ababe, da pokonča upornike v še nezavzetih krajih, predno preneha veliko deževje.

Na vsakem vojaškem avtomobilu, ki vozi benin in municijo, je italijanski vojak v spremstvu oboroženih domačinov.

Deževno doba še ni končana. Zadnje teden se je solnce samo nekolikokrat pokazalo.

Podkralj maršal R. Grazioni je nadziral vojske pred njihovim odhodom. Eritrejski so med korakanjem peli bojne pesmi. Abesinci so nosili puške in krive sablje. Abesincem povečujejo ras Hailu, ki je Italijanom pokazal svojo udanost s tem, da je v juliju in avgustu pomagal Italijanom proti abesinskim upornikom, ki so pogosto prišli blizu Addis Ababe.

Italijansko poročilo iz Addis Ababe pravi, da bo do konca deževne dobe podjarmljena cela dežela.

RIM, Italija, 7. septembra. — Ministrski predsednik Benito Mussolini je danes nosil haljo, ki je bila nekdanja last premaganega abesinskega cesarja Haile Selassiea. Haljo, ki je bila okrašena z levjo grivo, je ogrnil okoli Mussolinijevih ram ras Gugsu, ki je takoj v začetku abesinske vojne dezertiral k Italijanom in je sedaj guverner province Tigrai.

Haljo, katero je cesar Haile Selassie pred več leti podaril svojemu zetu rasu Gugsu, je Gugsu podaril Mussoliniju v palači Venezia.

Pri tem je ras Gugsu rekel: "Pod italijansko zastavo bo abesinsko prebivalstvo uživalo mir in napredek."

Mussolini se mu je zahvalil.

ABESINIJA IN LIGA NARODOV

Liga narodov si prizadeva pridobiti Italijo. — Zasedanje Lige narodov 18. septembra.

ŽENEVA, Švica, 7. septembra. — Generalni tajnik Lige narodov Joseph A. Avenol je odpotoval v Rim na posvetovanje z italijanskim vnanjim ministrom grofom Galeazzo Ciano glede zasedanje Lige narodov 18. septembra.

Italija se ni vdeleževala se Lige narodov, odkar je pričela vojno z Abesinijo in je izjavila, da njeni delegati toliko časa ne bodo prisotni pri Liginah sejah, dokler je na seji navzoč tudi abesinski delegat.

Liga narodov, ako hoče pridobiti Mussolinija, mora na prihodnji svoji seji abesinskega delegata odrediti pravico biti navzoč. Neguš Haile Selassie bo najbrže imenoval svojega zastopnika, ali pa bo mogoče še celo sam prišel.

Anglija in Francija sicer želita imeti Mussolinija za prijatelja, toda Italiji nikakor ne četa priznati osvojitve Abesinije. Dokler je Mussolini zvezan s Hitlerjem, bodo Anglija, Francija in Rusija skrbela, da ostane v Abesiniji upor živ. Poleg tega pa morajo tudi pritiskati na Italijo, da v Abesiniji ne organizira vojske domačinov.

ZVEZA PROTI RUSIJI

RIM, Italija, 4. septembra. — Vsed obiska bolgarskega kralja Borisa pri Mussoliniju se potrjuje domnevanja, da se v osrednji Evropi snuje blok proti sovjetski Rusiji.

Mussolini je sprejel bolgarskega kralja v privatni avdiciji v palači Venezia v sredo popoldne.

Tajni sestanek je oživil vesti, po katerih skušate Nemčija in Italija osnovati srednjeevropski blok šestih držav, v katerem bodo vključene tudi Bolgarska, Avstrija, Madžarska in Poljska.

Borisov obisk v Italiji je prišel nepričakovano, kajti o njegovem prihodu ni bilo ničesar znanega.

Kot znano, Bolgarska ni hotela stopiti v balkansko zvezo, katero tvorijo Jugoslavija, Grška, Romunska in Turčija in je edina balkanska država, ki ni vezana po nobeni zvezi.

Protikomunistični blok osrednje Evrope bo zid proti razširjanju komunizma v osrednji in zapadni Evropo.

Prejšnji teden je tudi madžarski regent admiral Horthy obiskal kanclerja Hitlerja v Berchtesgaden, kjer sta tudi razpravljala o tem bloku.

ZNANOST IN TEHNIKA BOSTA OMOGOČILI STRAŠNO VOJNO

WASHINGTON, D. C., 7. septembra. — Na mednarodni konferenci inženirjev je govoril ameriški državni tajnik Hull ter pozival vse navzoče na boj proti nevarnosti vojne. Najprej je omenjal silne uspehe, ki jih je dosegla tehnika v zadnjih desetletjih, nato pa nadaljeval:

KRALJ EDVARD NA TURŠKEM

Predsednik Kemal Ataturk je pozdravil kralja. — Kralj Edvard je nastopil pot domov.

ISTANBUL, Turčija, 7. sep. — Jahta kralja Edvarda Nahlin je v spremstvu angleških in turških rušilec pristala poleg Dolma Bagče palače.

Ko je kralj stopil na suho, so ga pozdravili predsednik Kemal Ataturk, turški poslanik v Londonu Fethi Okyar, ministrski predsednik, vnanji ministri in drugi visoki turški uradniki. Kralj se je v spremstvu predsednika Ataturka v odprtem avtomobilu peljal v angleško poslaništvu. V pristanišču in pred poslaništvom je bila zbrana velika množica.

Kemal Ataturk je ostal v poslaništvu 20 minut. Kralj se je pozneje vrnil na jahto, kjer je kosil.

Popoldne je kralj v spremstvu angleškega poslanika sir Percy Loraine obiskal predsednika Ataturka v predsedniški palači.

Kralj Edvard je bil navdušeno pozdravljen in časopisje je priobčilo dolge članke, ki povdarjajo tradicionalno prijateljstvo Anglije do Turčije.

ISTANBUL, Turčija, 7. sep. — Angleški kralj Edvard se je odpravil na pot domov preko Dunaja. Predsednik Ataturk se je od kralja poslovil v predsedniškem vlakcu, ki je bil pripehljan z azijske strani na evropsko stran.

Kralj Edvard in predsednik Ataturk sta se sestala štirikrat. Tekom svojega bivanja v Istanbulu si je kralj ogledal znamenitosti mesta. Zlasti se je zanimal za stare slike, katere razkriva v mošeji sv. Zofije ameriški arheolog T. Whitmore. Zadnji večer je kralj večerjal v javni restavraciji.

PREPREDENA STAVKA

MINNEAPOLIS, Minn., 7. septembra. — V protest proti državnemu administratorju V. Christgau-u je nameravalo danes zastavkati 47,000 delavcev, ki so zaposleni pri Works Progress Administration. Stavka je bila v zadnjem hipu preprečena.

Tehnika je pa zmožna producirati tudi sredstva za razdejanje ter vojne stroje, katerim se ne more nič ustavljati. Žal, da posvečajo znanstveniki toliko svoje energije temu namenu. Vi ste tukaj zbrani v duhu prijateljskega sodelovanja ter ste prosti vsakega sovražništva in političnih namenov. Vaš cilj naj bo služiti miru in stvari civilizacije. Socijalni napredek je mogoč le v svetu, ki mu ni treba vedno trepetati pred pretečo vojno.

Pomilovanja vredno dejstvo je, da so na svetu še vedno nekateri vplivni državljaki, ki jim je bolj pri sren vojna kakor pa mir. Cloveštvo mora priti prej ali slej do zaključka, da je vojna grozoten mlin, čigar kamni so šebičnost; gonila sila sta mu pa strah in sovraštvo; zrno, ki se melje, je pa junaka mladina. Končni produkt tega mlina je pa smrt, smrt mladine, smrt nade in smrt civilizacije.

Vojne, ki so se vršile v preteklosti, niso nobeno merilo za vojne bodočnosti. Če bo zopet izbruhnila vojna, se je ne bodo udeleževale le uniformirane armade in mornarice pač pa vse prebivalstvo prizadetih dežel. Letala, strupeni plini in drugo moderno bojno orožje bo spremenilo svet v praveci pekel. Zatržno upam, da se bodo vlade zavedle svoje velike dolžnosti, ki jo imajo napram narodom ter ne bodo zdrleže v prepad, iz katerega ni več rešitve.

BLUM NOČE VSTREČI KOMUNISTOM

PARIZ, Francija, 7. sep. — Francoski komunisti zahtevajo od ministrskega predsednika Bluma, da Francija pomaga španski vladi v državljanski vojni ter so v podporo svoje zahteve razglasili enourno splošno stavko 230,000 delavcev. Blum pa je to zahtevo odločno zavrnil.

Na velikem socialističnem zborovanju v Luna parku je Blum rekel, da se bo Francija strogo držala nevtralnosti. Komunisti pa so mu odgovorili, da bo ta francoska politika vodila do samomora španskega naroda, ker Italija in Nemčija oborožujeta upornike.

Blum pa jim je odgovoril, da ni nikakega dokaza, da bi kaktera država prelomila svojo obljubo, da bo ostala nevtralna v španski državljanski vojni.

"Glas Naroda"
(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
636 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja za Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za tiskemstvo na celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$20.00

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno delo in pravniki

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

MOČ RUSKE VOJSKE

Nedavno je javilo svetovno časopisje kot eno največjih senzacij ogromno povečanje števila ruske stoječe vojske, ki se giblje sedaj okoli dveh milijonov bajonetov.

Nahajamo se še sredi komentarjev in vtisov, ki jih je izvalo povisjanje roka vojaške obvezne službe od enega na dve leti v Nemčiji, ki ga tolmačijo merodajni berlinski krogi kot odgovor na silovito povečanje ruske vojske. Po vsem tem je razumljivo, če se svetovna javnost pričene intenzivno zanimati za novo rusko vojsko, katere mirovno stanje znaša skoraj toliko, kakor mirovno stanje vseh evropskih velesil skupaj.

Med velikimi deli, ki jih je izvršil tekom zadnjih desetih let molčeči Gruzinec, Jožef Stalin, je gotovo skoraj največje, reorganizacija in modernizacija ruske vojske, ki je štela 1. januarja 1934, še samo 562,000 pušk. To število je naraslo v teku dveh let na 1,300,000 in bo doseglo koncem letošnjega leta 2,000,000 bajonetov.

Sporodno s tem stalnim povečanjem stoječe vojske pa je napredovala tudi ruska industrija, ki je danes v stanju samo oskrbovati sovjetsko vojsko z vsem potrebnim vojnim materialom od pušk, preko strojnice, težke in lahke artiljerije, tankov, letal pa do najbolj nevarnih strupenih plinov.

Po podatkih ruskega glavnega generalnega štaba je štela sovjetska vojska 1. januarja 1936. 90 pehotnih in 23 konjeničnih divizij s skupno 824 bataljoni pehote in 600 eskadroni konjenice 2800 baterijami poljskega topništva, 300 baterijami težke artiljerije, 23 bataljoni pionirjev, 11 bataljoni pontonirjev.

Poleg tega je pridelenih posameznim sovjetskim armijam še 90 samostojnih pionirskih čet, 23 samostojnih pionirskih eskadronov, 14 polkov za vzdrževanje zveze (telefonisti, radiotelegrafisti itd.), 59 samostojnih bataljonov za zvezo, 46 samostojnih eskadronov za zvezo, 23 polkov tankov, 3 polki za borbo s strupenimi plini, 11 samostojnih bataljonov in 12 samostojnih čet za borbo s strupenimi plini, 114 letalskih eskadrilj in 92 letalskih bataljonov.

Stoječa vojska je danes oborožena z 20,000 lahкими strojnimi, s 16,000 težkimi strojnimi, 8400 poljskimi topovi, 900 težkimi topovi, 1600 topovi za infanterijsko borbo in ob rambo proti tankom in letalom, 4000 lahкими in težkimi tanki in s preko 5000 letali. Število tankov in oklopnih avtomobilov bo doseglo še letos višino 8000 voz.

Sovjetska vojska posveča posebno pozornost motorizaciji. Do sedaj je že 5 divizij popolnoma motoriziranih. Pri vseh 23 kavalerijskih divizijah je izvedena kompletna motorizacija poizvedovalnih oddelkov. Poleg tega je da sedaj motorizirana že vsa težka artiljerija, vse edince za zvezo in poročevalsko službo, vse edince za borbo s strupenimi plini, vse edince pontonirjev in pionirjev, vsi artiljerijski polki, ki so prideleni neposredno pod poveljstvo posameznih armij in vse protiletalske baterije. S pojačeno motorizacijo mislijo nadoknaditi sovjetski vojskovodje pomanjkanje železniških vez napram ogroženim mejam in dati ruski vojski čim bolj ofenzivni in probojni značaj.

GRADNJA HIŠ — UČNI PREDMET.

Po vzorcu angleških šolskih metod, ki skušajo mladino vzgojiti pred vsem za praktično življenje, je v letošnji zimski sezoni neke kanadske deške nadaljevalne šole pripravil vojsko učence od tega, da bi pod vodstvom strokovnjakov zgradili popolno enodružinsko hišo.

Dečki so se z navdušenjem oprijeli te ideje prav radi so, se udeleževali v ta namen potrebnega teoretičnega pouka, ki je pa bil zavoljo praktičnih vaj sam na sebi dovolj zanimiv. Kmalu nato so začeli z gradnjo na šolskem dvorišču. Pod nadzorstvom strokovnjakov so dečki izvršili vsa dela od temeljev do strehe, instalacije, notranjo opremo itd. V nekoliko mese-

POZOR NAROČNIK!

Pazite na številke poleg naslova, ki vam jasno govorijo, da kdaj imate plačano naročnino. Obnovite jo, da nam ne bo treba pošiljati opominov. Z redno obnovitvijo prihranite nam delo in stroške, sebi pa zagotovite redno dostavljanje lista. Resno Vas prosimo, da vpo-šteevate to opozorilo! Uprava "Glas Naroda"

ZGODOVINA REPUBLIKANSKE STRANKE

V začetku politične zgodovine Združenih držav je stranka, ki je zastopala osnovna načela, identifikirana danes z republikansko stranko, je bila znana pod imenom "Federalistična stranka". Čudno je, da nasprotna stranka, ki je bila predhodnica današnje demokratske stranke, se je tedaj nazivala "republikanska". Federalisti so kasneje prevzeli ime "Whigs" in ravno pred začetkom civilne vojne so prevzeli ime "republikanci." Že tedaj se je stara republikanska stranka nazivala "demokratska stranka."

Po navadi delimo ameriško politično zgodovino v tri dobe. V prvi dobi imamo politično borbo med federalisti in republikanci (1789—1816) v drugi dobi med Whigs in demokrati (1830—1856) in v tretji dobi med republikanci in demokrati (od 1. 1856 do današnjega dne.)

Po sprejemu federalne ustave je Aleksander Hamilton zastopal nekatera gospodarska načela, ki so v toku časa razdelila deželo v dve močniji skupini. Njegovi pristaši so kmalu postali znani pod imenom "Federalisti." Glavna načela, ki so jih zastopali, so bila: 1. fundiranje narodnega dolga; 2. prevzemanje državnih dolgov, napravljenih tekom revolucije; 3. zaščitne carine; 4. zdrava narodna valuta; 5. podpiranje ameriških prevoznih ladij; 6. primerna vojna obrana. Hamilton je poлагal večjo važnost na trgovino in industrijo kot pa poljedelstvo.

Ta načela so se dotikala gospodarskih interesov vseh skupin in distribucije narodnega bogastva, kakor tudi cen vseh potrebščin. Pomenjala so, ka-ka gospodarska skupina naj prevladuje v javnem življenju. Udeleževanje teh načel je moralo dovajati do odločne industrializacije dežele ob koncentraciji bogastva in bankarstva, do ustanovitve velikopoteznih industrij. Naravno je, da so ta načela vzbujala nasprotstvo in so morala izzivati ustvarjanje druge močnejše politične stranke.

Tekom let do 1800 je federalistična stranka polagoma izgubila svoj vpliv vsled neke-terih jako nepopularnih mer, in leta 1800 je bil izvoljen predsednikom Thomas Jefferson nad kandidatom federalistov. Od tedaj za celih 28 let imeli smo predsednike, ki so se nazivali "republikanci," pri čemur ne smemo pozabljati, da ti "republikanci" so bili pravzaprav "demokrati" v kasnejši rabi tega političnega naslova.

V Kongresu je prevladovala ista stranka. Federalistična stranka je sicer postavljala svoje kandidate do l. 1816, dokler se ni končno razpustila.

Takoj pred l. 1831 so se nasprotniki vladajoče republikansko-demokratske stranke zopet organizirali pod imenom "nacionalni republikanci" in postavili so Henry Clay-a za svojega predsedniškega kandidata. Niso uspeli, ali l. 1834 so se združili z drugimi elementi in si prideli naslov "Whigs", katero ime je bilo prevzeto iz angleške politične zgodovine, kjer se je politična borba vodila med "Tories" (konzervativci) in "Whigs" (liberalci). Ta "Whig" stranka v Združenih državah je nominalno obstajala do l. 1856 in je dvakrat uspešno izvolila svojega predsedniškega kandidata: William Henry Harrison, l. 1840 in generala Taylora leta 1848. V glavnem se lahko reče, da so Whigs zastopali ista fundamentalna načela, kot bivši Federalisti, dasi vsled hitrega razvoja zapada in juga dežela je bila postala pretežno poljedelska in so zato "Whigs" postopali jako previdno v zastopanje svojih osnovnih načel.

Leta 1850 je kapital, investiran v tovarnah, železnicah, rudnikih in mestnih podjetjih, že nadkriljeval vrednost vseh poljedelskih investicij med Atlantikom in Pacifikom. K starim političnim načelom, podpiranim od Hamiltona, se je bilo pridružilo pereče vprašanje suženjstva. Obe stranki, Whigs in demokrati, sta bili v razsulu širom Severa in Vzhoda. Čas je bil zrel za nove politične grupacije. Tedaj se je ustanovila nova (tretja) republikanska stranka, ki je imela svojo prvo narodno konvencijo v Philadelphiji leta 1856 z odločno proti-suženjsko platformo. Leta 1860 je bil Abraham Lincoln izvoljen njenim prvim predsednikom. To je bil začetek sedanje republikanske stranke.

Od civilne vojne naprej je republikanska stranka kontrolirala ameriško vladu. V zadnjih desetletjih je gospodarski napredek Združenih držav dosegel popolni preobrat gospodarskega življenja. Razvile so se bile orjaške korporacije. Carine so bile višje in višje in tedaj je demokratska stranka začela svoj napad proti velekapitalu. Agrarni interesi so se začeli pojavljati na Zapadu v nasprotstvu proti velebiznisu.

Že leta 1901 se je začela pojavljati razpoka v republikanski stranki, ko je Theodore Roosevelt zagovarjal nekatera

načela naprednih agrarnih elementov. Končno je leta 1912 prišlo do popolne razcepitve v republikanski stranki, ko je Roosevelt ustanovil svojo "progresivno stranko." Posledica je bila, da je po dolgih letih zopet zmagal demokrat Woodrow Wilson.

Po vojni so republikanci zopet prišli do oblasti v volitvah leta 1920. V dvanajstih letih republikanske uprave se je polagala največja važnost na razvoj industrialnega življenja, kot glavni vir ameriške prosperitete.

Letošnja platforma republikanske stranke radikalno ne spreminja osnovnih načel, ki so vedno vodila to stranko, začeni od nekdanjih federalistov.

Dopisi.

Brooklyn, N. Y.

Kot sta že poročala naš pevodja Mr. Hudé in podpisani, priredi slov. pevsko društvo "Slovan" svoj piknik v nedeljo, dne 13. septembra. Topot si je izbral "Slovan" prav gotovo vsem priljubljen hriček v gozdu nad "Revnim Lazarjem". Začetek ob 10. uri dopoldne. Dopoldne se bo servirala pristni domači guljaž, popoldne in zvečer pa okusne kranjske klobase s kislim zeljem itd. Se razume, da k temu najbolje pijače ne bo manjkalo.

"Slovan" bo, kot običajno, zapel nekaj prav lepih pesmi, katerih glas tem mileje do- ni v prosti naravi. Da bo bolj-ša zabava, bo tudi harmonika na razpolago. Pridite v obilnem številu, da se skupaj malo poveselimo in pozabavamo v prosti naravi, predno nastopi zimska sezona, kar ne bo prav dolgo. Takrat se bomo seveda morali zadovoljiti z zabavami v dvoranah za zaprtimi durmi.

Torej izkoristite nedeljo 13. septembra ter pridite vsi na "Slovanov" piknik na hriček v gozdu nad "Revnim Lazarjem".

V slučaju zelo slabega vremena, se vrši zabava v Slovenskem Narodnem Domu, na 253 Irving Avenue, Brooklyn, N.Y. Naj omenim še, da razen oglasa v tem listu, se ne bo pošiljalo za ta piknik posebnih vabil, kar naj blagovolijo rojaki in rojakinje, kakor tudi posamezna društva vpoštevati.

Ako kateri rojak ali rojaki- nja, še ne ve pravo pot, kako priti na omenjeni piknik, je najbolj pripravno, ako vzame Broadway-Jamaica Line do Queens Blvd. postaje. Nato zavite na levo ter sledite tračnicam cestne železnice ter boste dospeli naravnost v gozd, kateri se nahaja jedva kakih pet minut hoda od omenjene postaje na desni strani ceste.

Kličem Vam vsem skupaj! Na veselo svidenje! Za slov. pev. društvo "Slovan",

Anthony Svet, tajnik.

UNAMUNO PROTI MADRIDSKI VLADI

Vsi španski listi, ki izhajajo v območju uporniških mest podčrtavajo važnost izjav, ki jih je dal sloviti španski filozof Miguel de Unamuno amerišskemu novinarju. Unamuno, ki mu pravijo tudi "duhovni oče španske republike," se je javno priznal k uporniški gibanju ter ni odklonil naslova častnega svetnika mestne občine v Salamanci. Svoj prestop na stran uporniške akcije utemeljuje takole:

Španska državljanska vojna ni, kakor se čisto zmotno trdi, borba med liberalizmom in fašizmom, to je boj med civilizacijo in anarhijo. To, kar danes predstavlja Madrid, ni niti so- cializem niti demokracija, naj- brže niti ne komunizem; to je z eno besedo povedano anarhija z vsemi pospremnimi po- javi.

Španiji vladajo danes anarhisti, ki nimajo nobene ideje. Njih edini smoter je uničevanje. Jaz ne stojim ne na levi- ci ne na desnici, je pristavil uče- njak. Madridska vlada ne sto- rila, da je moj sen o liberalni in svobodni republiki sprnil v nič. O sebi lahko rečem sa- mo to, je zaključil filozof, da se nisem prav nič spremenil, pač pa se je preobrazil madridski režim.

RAD BI IZVEDEL

za svojega brata Janca Ličana. Cenjeni rojaki, ako kdo ve zanj naj mi piše, če pa sam čita, naj mi se oglasi na naslov: MATIJA LIČAN, 95-11 E. 96th St., Chicago, Ill.

(2x)

Peter Zgaga

PREDSODKI

Ali veste, kaj je predsodek? No, vam bom pa jaz povedal, kaj je predsodek.

Predsodek je napačno utemeljena sodba, napačno utemeljeno presojanje.

Večkrat sem že slišal žensko, ki je rekla:

— Za vse svet bi ga ne vzela, ker je premajhen. Za božjo voljo, saj sem jaz večja nego on. Kakšen par bi bila!

To je predsodek. Enostavno si je v glavo ubila, da so majhni za nič. Pa se presento moti. Majhni ljudje imajo velike lastnosti. In baš zaradi tega predsodka ostane stara devica. Bog se je usmili.

Njena prijateljica je bolj pametna.

Prijateljica namreč misli: — Leta gredo, pa naj bo v božjem imenu. Res ni prav poseben velik in postaven, pa ga bom vseeno vzela.

Prijateljica namreč nima predsodkov. Blagor ji, ker jih nima. Dobila je moža, ki je navzlic svoji nizki postavi velik, dober in v vseh ozirih olajst.

Tiste, ki se majhnih branijo, običajno velike dobe. Potem šele vidijo, kaj so dobile.

Z majhnimi so mali križi, z velikimi pa veliki. In vsaka, ki ima velik križ, ve, kaj se to pravi.

Istotako je z moškimi. Ta ali oni si v glovo zabije, da noče take ali take.

Posebno proti rdečelaskam imajo predsodke.

— Nak, rdeče pa že nočem — pravijo, — rdeče so zahrbtni in varajo svoje može.

To je vse skupaj laž. Takih ženak kot rdečelasko, je malo.

Za drugim pa vsaka rada pogleda, ne samo taka, ki ima rdeče lase.

Ampak rdečelasko znajo ljubiti.

In kako tudi ne! Saj so vsepovsod sam žareč ogenj — od glave do nog.

Tudi pri jedi imajo nekateri grozne predsodke.

Današnja ženska ti zlepa ne bo pokusila jedi, v kateri je česen ali čebula.

Toda človeštvo bi bilo dosti bolj zdravo, če bi se ne bala česna in njegove sestrice čebule.

Saj svet itak ne more biti bolj smrhljv kakor je.

Napram petku imajo nekateri predsodke in napram trinajstemu dnevu v mesecu.

V splošnem ima vsak človek predsodke. Nekateri take, drugi drugačne.

Jaz imam naprimer predsodek proti dolgim ženskim kiljakom, proti korzetom, proti politiki, proti prohibiciji in vodi v splošnem.

Dosti rojakov, posebno pa rojakinj ima proti meni in moji koloni velike predsodke.

Od rojakinj sem že dobil pisma sledeče vsebine.

— Nič bi ne rekla, če bi bil ledik. V tem slučaju bi se dalo govoriti s teboj. Oh, saj vem, kakšni ste oženjeni moški, saj imam mojega že nad devet let.

Ali pa:

— Čas je, da se oženiš. Zgaga, in da enkrat nehaš bežati! Hudi predsodek proti moji koloni mora imeti tudi rojak, ki mi je ljubeznjivo sporočil:

— Kaj pa češkaš in mažeš vsak dan tiste neumnosti. Pusti pisarijo, saj veš da nisi za njo, in se kakega poštenega dela loti.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 9.00	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 17.40	Lir 200
\$ 7.20	Din. 300	\$ 43.00	Lir 500
\$ 11.70	Din. 500	\$ 82.80	Lir 1000
\$ 23.00	Din. 1000	\$ 164.00	Lir 2000
\$ 45.00	Din. 2000	\$ 324.00	Lir 4000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODYRŽANE SPEEMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

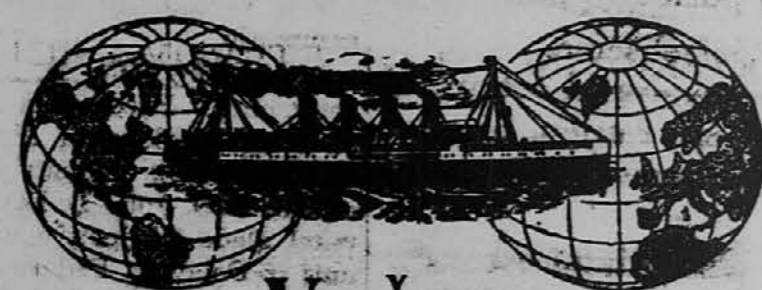
IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$ 5. — morate poslati	\$ 5.75
\$10. — " " "	\$10.85
\$15. — " " "	\$16. —
\$20. — " " "	\$21. —
\$40. — " " "	\$41.25
\$50. — " " "	\$51.50

Prjemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJNO \$1. —

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vse naše dolgotrajne skušnje vam zmoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Vato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, potni liste, vizeje in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjši strošek.

Nedržavljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljam Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)
216 West 18th Street
New York, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

J. CONRAD:

CLOVEKA JE VRGLO NA KOPNO

Kennedy je podeželski zdravnik in biva v Colebrook na obali eastbayski. Holm, ki se dviga kar koj za rdečimi strehami hiš malega mesta, pritisaka ljubko glavno cesto k zidanemu nasipu, ki jo ščiti pred morjem. Onkraj nasipa se v širnem enakomernem loku razteza nerodovitno, pečeno obrežje, ki se nad njim temno odraža vas Brenzett — zvonik sredi gruče dreves — a zunaj je najoddaljenejša točka obzora suhe zemlje označena z navpičnim stebrom svetilnika, ki je v dalji videti kot majhen svinčnik. Za vasjo Brenzett je zemlja nizka in plosčata. Vendar je obala preveč dobro varovana spričo valov in časih se ustavi tu tudi kaka večja ladja, če ji sovražne sape branijo pluti dalje. Tedaj se zasedra nedaleč gostilne "Ladja" v Brenzettu. Podrt mlina na veter, ki dviga v bližini svojo razdrapano roko čez neki grič, ki ni večji ko kako smetišče, in kratak, debel kol kraj vode, ki je za kilometer oddaljen od hišice obrežnega čuvaja; to so predmeti, ki so vodnikom majhnih brodov dobro znani. To so uradni pomorski znaki za krpo zanesljive kopne zemlje, ki so na pomorskih kartah narisani s kolobarjem s pičicami v sredi in z mahnjim sidrom in z napisom okrog: "Močvara in školjke."

Višina valovite pokrajine presega stiroglati stolp cerkve v Colebrook. Pobočje je zeleno in prepreženo z belo cestjo. Če stopaš navkreber po nji, zagledaš spodaj široko dolino, obsežno zeleno kotlino pašnikov in grmičevja, ki se razteza v notranjost dežele in končuje v samih škrlatastih črtkah in črtah.

Po tej dolini do Brenzettia in Colebrooka in više do Darn-

forda, za dvajset kilometrov oddaljenega trga, se razteza delovanje mojega prijatelja Kennedyja.

Minilo je že dokaj let, odkar me je, ko sem se bival v inozemstvu, povabil k sebi. Rad sem prišel in ker ni mogel zanemarjati svojih bolnikov, da bi mi delal družbo, me je jemal s seboj — časih po pet in štirideset kilometrov daleč v enem samem popoldnevu.

Nekega dne, ko sva zavila ob vsodu v večjo vas v senčnat drevored, sem na levi zapazil nizko, črno hišico z blestečimi se šipami, z zidom, poraslim z bršljanom, s streho, ki so bili kamenčki na njej in z vrtnicami-ovijalkami ob polomljeni rešetki na vratih majhne veže. Kennedy je pridržal konja. Neka ženska, ki je stala v polni sončni svetlobi, je pravkar razobešala mokro rjuho na vrvi med dvema starima jablanama, in medtem ko je rjavce trmasto hlastnil po doktorjevi levici, v rokavici iz debelega pasjega usnja, je doktor zaklical čez živo mejo: "Kako pa je tvoje mu otroku, Ami?"

Videl sem njej brezbržni, rdeči obraz. Rdeč je bil, a ne radi zardele rdečine, marveč se je zdelo, ko da bi bil nekdo močno udrihal po njenih plosčatih licih. Bila je tršate postave in njeni redki prašnorjavi lasje so bili na tilniku zviti v trd voz. A bila je prav mlada videti in njen glas je bil tih in boječ.

"Dobro, hvala."

Peljala sva se dalje.

"Je to kaka tvoja mlada bolnica?" sem pripomnil, nakar je doktor zamrmral:

"Njenega moža sem zdravil."

"Zdi se mi, da je kaj dolgočasna ženska," sem malomarno odvrnil.

"Je," je dejal Kennedy, "prav čudna ženska je. Zadolosti je, če pogledaš te njene roke, ki visijo na teh kratkih lehteh, in tiste brezizrazne, boljše, rjave oči, pa že veš, kako je njeno notranjo življenje lenobno in topo. Taka topost je v njej, da bi človek mislil, da je za večne čase zavarovana pred kako domišljijo. In vendar je imela, kakršna je, dovolj bujno domišljijo, da se zaljubila."

Kennedy je govoril dalje:

"Ona je najstarejša izmed velikega števila otrok. Ko ji je bilo petnajst let, je šla v Neubarnshof služiti. Tedaj sem zdravil Smithovko, ženo gospodarja, in sem ondi videl prvičkrat to žensko. Smithovka, ženska dobrega nosu, jo je vsako popoldne oblekla v lepo obleko. Ne vem, zakaj sem jo sploh začel gledati. So namreč obrabi, ki radi čudne pomanjkljivosti jasni potez in izraza vzbujajo našo pozornost, slično, kakor če človek, hodeč v megli, pozorno gleda na kako brezizrazno obliko, ki nima slednjice ničesar zanimivejšega na sebi kot kaka deska za le-take. Edino, kar je bilo posebnega na njej, je bilo to, da je začela jecljati, preden je prav spregovorila, a že prva njena beseda ni bila več jecljajoča. Če jo je kdo neprijazno nahljil, se je popolnoma zmedla. Imela pa je dobro sree. Nikoli ni nihče slišal, da bi bila kaj slabega spregovorila o kom in sleherni živo bitje je bilo deležno njene skrbnosti."

Njene kratkovidne oči so se s solzami napolnile, če je zagledala kako ujetjo miš. In nekoč so jo videli fantje, kako je klečala v mokri travi, da bi pomagala krstači. Dekle je imela domišljijo, več domišljij-

je, kakor je človek potrebuje za razumevanje trpljenja drugih ljudi in za vzbujanje sočutja. Saj se je tudi zaljubila tako. Treba je namreč imeti domišljijo, da si sploh ustvariš pojem o lepoti, in še več je je treba, da najdeš svoj ideal v podobi tujea.

Kako je prišla do te lastnosti in s čim se je večala, je nerazrešljiva skrivnost. Rojena je bila v vasi in ni prišla nikoli delj ko v Colebrook ali mo-

(Nadaljevanje na 4. strani.)

EDVARD VIII

V bližnjih dneh bodo vzeli iz kronske zakladnice v Towru britanski prstan kronanja, sporočni prstan Anglije, kakor ga imenujejo, da ga izročijo zlatarjem v predelavo. Ta dragoceni prstan se ujema v sedanjih obliki namreč samo za četrti prst desne roke, ker so bili zadnji angleški vladarji vsi poročeni. Ne more ga pa uporabljati kralj Edvard VIII., ki mora kot samec nositi na prstu leve roke, ki je določen za zaročni prstan.

Prstan kronanja izvira iz časa Edvarda Spoznavalca in sestoji iz četrtooglate brušene safirja, ki ga obdajajo demanti in so v njem vdeleni rubini v podobi križa sv. Jurija. V naslednjih mesecih bodo v ostalem čistili in po potrebi popravili vse predmete kronskega zaklada. Te dragocenosti prenašajo iz zakladnice ponoči in po možnosti že jutraj, spravi-vo spet v Tower.

MILIJARDE NA DNU MORJA

Letos so začeli pripravljati vse potrebno, da bi dvignili parnik "Lusitania", ki ga je potopila med vojno nemška podmornica. Na parniku je bilo za več milijonov zlata. To delo bo zahtevalo mnogo stroškov, toda iskalec zaklada na dnu morja upajo, da se jim bo trud bogato poplačal, saj bi bil v primeru uspeha dobiček tisočkrat večji od stroškov. Nastala so cela podjetja za dviganje potopljenih ladij in pregledali so vse sezname, da se prepričajo, v kateri ladji je bilo toliko zlata ali drugih dragocenosti, da bi bilo vredno dvigniti jo. Mnoge ladje so se pa potopile tako, da nihče ne ve, kje leže. Tako je izginila v morskih valovih španska križarka "Reina Regenta", ki je potegnila za seboj 400 mož posadke, dalje angleški poštni parnik "Liverpool" z bogatim tovorom na krovu je pa bilo 480 potnikov. Leta 1904 se je potopila ladja "Lady Hamilton", v decembru istega leta je pogotnilo morje parnik "Morrow" v decembru 1911 pa parnik "Asiatic Prince". Leta 1911 se je potopil ameriški parnik "Merida" ki je vozil za 4 milijone dolarjev zlata in srebra. Enako velik zaklad je izginil v morskih valovih s parnikom "Egipt". Ta parnik leži dobrih 130 m pod morsko gladino in krije v sebi za 8 milijonov dolarjev zlata.

Zaklad v vrednosti okrog 400 milijonov lorda Kitchenera se je pogreznil na dno morja s parnikom "New Hampshire", ki je zavezil 6. junija 1916 na mino in se potopil. Tudi angleški parnik "Laurentie" je potegnil na dno morja za dobrih 50 milijonov dolarjev zlata. Nekje v Indijskem oceanu počiva v morju francoski parnik "Alfons XII." na katerem je bilo za pol milijona dolarjev zlata. Tudi fregata "San Francisco" ki se je potopila blizu irske obale, je potegnila na dno morja mnogo zlata. Moderna tehnika se je končno lotila tudi tega problema in hoče vse te zaklade dvigniti iz morja.

Naročite se na "Glas Naroda" največji slovenski dnevnik v Združenih državah

L. Ganghofer:

Grad Hubertus

:: Roman ::

31

"Ena njegovih najstarejših slik je 'Pozni jeseni' na moč podobna. In vendar, kakšna razlika! Takrat vroč, strasten boj s snovjo, in še tudi negotova roka, ki trepetava v viharju duše, brez moči, da bi ga pričarala na platno. In sedaj izčiščen mir, popolna oblast nad snovjo, ki se je zunanje komaj kaj spremenila. Toda na znotraj je vse poglobljeno, vse se živa v ubranosti. To je resničnost, dvignjena v umetnino. In razvoj tega motiva, od onega prvega poizkusa do danes — rekel bi skoro: To je Wernerjev življenjepis."

Forbecku se je glas ogrel.

"Kar kdaj zaživi v njem, se trdno zakorenini. Njegovo srce je kakor nebeški svet. Tu nič ne mine, samo vedno lepše nastaja. In to ne velja le za Wernerja — umetnika, takšen je tudi kot človek. Kdor je srčen dovolj, da ga spozna, ga mora vzljubiti."

Iz oči gospodične Kleesbergove sta se utrnili na vezenje dve težki kaplji. Tiho je bilo, samo vodometa je žuborel. Ta nenadna tišina je zmotila Tasila pri branju; začuden se je ozrl kvišku in povesil list. Kiti se je globoko oddalnila, kakor bi se bila v Forbeckovim molkom rešila spon neke začaranosti. Zdaj je opazila, da ima Kleesbergova mokre oči. "Teta Gundi?"

"Kaj se je zgodilo?" je vprašal Tasilo.

Gundi Kleesbergova je dvignila obraz; po belem pudru sta se vili dve temni brazdi. Tiho je rekla: "Zelo me je prevzelo. Kako se gospod Forbeck oklepa svojega učitelja, lepo je to." Njene plave oči so se pomudile na mlademu umetniku; pa tudi dvoje drugih oči je obviselo na njem, velikih in svetlih.

Forbeck se je zmedel. "Meni pripisujete, kar je samo Wernerjeva zasluga. Ako bi ga poznali..."

"Ali ga nisi še nikoli videla?" je vprašala Kiti.

"Ne!" In dočim je segla spet po svojem delu, je Gundi Kleesberg dodala oklevajoče: — "Priznam — ker ga kot umetnika tako zelo spoštujem, bi me izredno zanimalo..."

"A tako? Ves ta čas ste govorili pač o Wernerju?" je dejal Tasilo, otrnil pepel s cigare in se obrnil proti teti Gundi. "In če vas ima radovednost: Predstavite si gospoda Forbecka za petindvajset let starejšega, in zadeli boste približno, kakšen je Werner."

"To podobnost ste opazili tudi vi?" je vprašal Forbeck, vesel Tasilovih besed.

"Že takrat, ko sem vas spoznal. Govoril sem o tem tudi že z Wernerjem. To je neka čudna fiziološka posebnost."

Gundi Kleesbergova je boječe pogledala kvišku. Ali ste si z profesorjem Wernerjem v sorodu?"

Tasilo se je zasmel. "Potem seveda bi bila stvar kaj preprosta in naravna."

Zdaj je postala radovedna tudi Kiti. "To je pa vendar nenavadno naključje."

"Nič takega!" je dejal Forbeck. "Pred leti te podobnosti še ni bilo. Izobličila se je šele pozneje, ko sem živel vedno skupaj z Wernerjem. Skušala sva dognati, ali si nista najini družini vendar le kako v sorodu. Toda odkrila nisva niti najmanjše sledi, četudi sva prebrskala cerkvene matrice njegove in moje domovine tja do časa najinih pradedov. Werner je Zgornji Frank, jaz sem Švab iz Algaia. Od najinih družin je prebivala vsaka v svoji domači vasi s sorodstvom, ki ni segalo čez pet ur na okrog. Ne! Ta podobnost temelji na nečem drugem."

Forbeckove oči so sanjavo zasijale.

"Naključje me je privedlo Wernerju na pot, sodil je, da imam nekaj daru in se zavzel zame. Zdal smem že leta živeti z njim ko mlajši brat s starejšim. Kar znam, mi je dal Werner, mislim in čutim iz njega. Duhovno me je preobrazil v del sebe samega. Ob tem dolgoletnem prisrčnem sožitju se je moralo zgoditi, da sem se mu priličil tudi zunanje. Použil me je vsega, utonil sem v njegovi duhovni premoči in častil lepo stremim za svojim vzorom. Od tod njegove poteze tudi na mojem obrazu."

Kiti je zmajala z glavico. "Jeli kaj takega res mogoče?"

"Gotovo!" je menil Tasilo. "Živi dokaz imaš pred seboj. Vnanjega človeka ne oblikuje le meso, ki ga jemo opoldne, marveč tudi vse, kar nam polni glavo in sree. Ta pojav vidimo čisto pri možu in ženi, ki živita v srečnem zakoncu. Ščasoma sta si podobna tudi zunanje, kakor brat in sestra skoro."

"Toda Tas! Mar naj bo to dokaz? Gospod Forbeck vendar ni s profesorjem Wernerjem oženjen."

Zdaj so se zasmeli vsi. Kiti je povedala to tako zabavno resnobo, da se je morala namuzniti celo teta Gundi. Še med njegovim smehom je prinesel Fric pismo za Tasila. Ta je pisavo na kuverti menda poznal, ker ga je hlastno odprl; ko je bral, se je pomiril. "Sel naj čaka, bom kar odgovoril. Položil je roko Forbecku na ramo. 'Oprostite —'"

Kiti se je dvignila. "Tas, pa menda ne, da bi bila kaj neprijetnega?"

"Ne." Tasilo se je izognil sestrinemu pogledu. "Neki moj klient, ki stanuje doli v Jezer-skem dvornu, me sprašuje v svoji pravdni zadevi za svet. Oprosti!" Stopil je v hišo.

Tudi Gundi Kleesberg je vstala in menila, da bi jim sprehod po parku ne bil od škode. Kiti je pa imela druge načrte in jih je tudi izvedla. Nekaj minut kasneje so razpeli na poškošeni trati mrežo, in dočim je teta Gundi sedela s svojim delom v senci pod brestom, so švigale na sončni trati bele žoge sem in tja. Forbeck se je izkazal pri tem za tako dvomljivo veščega, da mu je Kiti smeje se zaklicala: "No, čujte, gospod Forbeck, upam da vam gre slikanje boljše od rok ko tenis. Drugače kaže slabo z nesmrtnostjo."

Kdo pa naj ima tudi oči pri žogi in stoji, ko frli tam onstran mreže sončna postavica, in se smeji in iskri v mlademu življenju, zareča od veselja nad igro in ljubka v slednji kretnji.

DALJE PRIDE

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spominek?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI! !

IZ BAGLADA V STAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani

Vsebine:

Smrt Mohamed Šimna; Karavana smrti; Na begu v Gorop; Družba En Nač

Cena 1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 598 strani, s slikami

Vsebine:

Jesero smrti; Moj roman ob Nilu; kako sem v Mekko romal; Pri Šamirih; Med Jezdi

Cena 1.50

PO DIVJEM KURDISTANU

4 knjige, 694 strani, s slikami

Vsebine:

Amadija; Beg iz ječe; Krons sveta; Med dvema ognjenima

Cena 1.50

PO DEŽELI ŠEIFETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani

Vsebine:

Brata Aladžija; Kola v soteski; Miridit; Ob Vardarju

Cena 1.50

SATAN IN ISKARIOT

12 knjig, s slikami, 1704 strani

Vsebine:

Iseljenci; Yama Setar; Na sledo; Nevarnost nasproti; Abuden; V treh delih sveta;

Izdajalec: Na lovu; Spet na divjem zapadu;

Rešeni milijoni; Dediči

Cena 3.50

V GORAH BALKANA

4 knjige, s slikami, 576 strani

Vsebine:

Kovač Šimen; Zaročnik s zaprekami; V golobnjaku; Mohamedanski svetnik

Cena 1.50

WINSTON

12 knjig, s slikami, 1253 strani

Vsebine:

Prilike na divjem zapadu; Za življenje; Nšo-č, lepa indijanka; Proklestvo zlata; Za detektiva; Med Komanč in Apači; Na nevarnih potih; Winnetovov roman; Sans Bar; Pri Komančih; Winnetova smrt; Winnetova oporoka

Cena 3.50

Z U T I

4 knjige, s slikami, 597 strani

Vsebine:

Boj z medvedom; Jama draguljev; Končno —; Rih in njegova poslednja pot

Cena 1.50

Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

ŠPANSKA ARTILERIJA

Artilerijski oddelek španske armade v Guadarrama gorovju. Vstaško prodiranje je bilo v onem gorovju ustavljeno, in s tem je bil rešen Madrid.

Hči druge žene

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

41 ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

To pravi Helga tako ostro in zaničljivo, da Gondi šine kri v obraz. Četudi je sestra že pogosto skušala žaliti in ponižati, tako ostro se še ni nikdar izrazila. In sedaj to ni bilo samo proti njej, temveč tudi proti njeni ljubljani materi. Tedaj se vzravna Gonda, ki je vse tako potrpežljivo prenašala in se pripravila na bolj.

"O, Helga, tako zaničljivo ne smeš soditi moje matere, bila je —"

"Čudovita žena, vem, to si mi že tolikokrat povedala, da sedaj tega v resnici ne morem več slišati, še posebno ne, ker sedaj vem, da je bila služkinja. V naših krogih takih sploh ne vpoštevamo."

V Gondinih očeh se zabliška.

"Kako grdo govoriš o moji ljubi materi, Helga, tega ne morem trpeti. Moja mati ni bila služkinja, pa tudi, če bi bila — a li smemo človeka zaničevati, ako si mora služiti svoj kruh kot uslužbenec?"

"No, ali bi mogoče rada občevala z našim slugo, s šoferjem?"

"Zakaj ne, ako žo z menoj na isti stopnji izobrazbe? Samo stopinja izobrazbe je merodajna. In ko bi moja mater poznala, v vseh njenih dobrih, plemenitih lastnostih, tedaj ne bi jo primerjala s služkinjo. Moja mati je napravila izpit za učiteljico, je gladko govorila francoščino in angleščino, pozneje tudi malajščino in holandsčino. Bila je zelo glazbeno nadarjena in zelo razumna. Vse, kar vem, sem se naučila od svoje matere."

Zaničljiva poteza se igra okoli Helginih ustnic.

"Tvoja vzgoja kaže precej pomanjkljivosti. In to razumem zelo dobro, ko vem, da tvoja mati ni bila dama."

Gondine oči so vedno bolj temne.

"Moja mati je bila dama do koncev svojih prstov. Ako tukaj vseh napravim kaj napačnega, pri tem njena vzgoja ni popolnoma nič kriva. To so samo še majhni pogreški v občevanju, ker smo pač na Dahomyju živeli ločeni od sveta. Da pa mnogo več znaš kot ti, je gotovo."

Helga nekaj časa molči; morala je priznati, da jo je Gonda v znanju zelo neodkriljevala. Pa četudi si je to priznala, vendar Gondi tega ni hotela priznati.

"Ali se ne balaš preveč, Gonda, ako si domišljuješ, da veš znaš kot jaz?" jo vpraša zaničljivo.

"Bajam! Ne, nič mi ni bolj daleč kot bahanje. Tudi se nečem ponašati s svojim znanjem; braniti hočem samo svojo mater. Ali nisi tudi sama dognala, da obvladam francoščino in angleščino mnogo boljše kot ti? Ali nisi pred kratkim sama rekla, da se čudiš, kaj vse znam? Malih pogreškov glede olike, ki se jim nisem mogla izogniti na Dahomyju, sem se naglo odvadila. Prav redkokdaj se še zgodi, da kaj napravim ali rečem, kar ne bi moglo prestati tvoje stroge solbe. Pa to se bile samo malenkosti, ki z mojo vzgojo nimajo nikakega opravka."

Helga je uvidela, da je šla predaleč in da je bila premagana. Zato visoko dvigne rame in pravi:

"Nikar se ne prepiraj, to je preveč navadno."

Gonda se globoko oddahne.

"Ne, ne bove se prepirali. Toda prosim, ne govori več tako o moji materi; tega ne morem prenesti, ker sem jo imela preveč rada. Tudi jaz ne bom nikdar ničesar rekla proti tvoji materi."

Helga pa ošabno vrže glavo nazaj.

"To se tudi ne bi spodobilo, kajti moja mati je bila rojena baronesa Santea."

"Ali je to kaj posebnega, Helga?" vpraša Gonda.

Helga jo pogleda od zgoraj navzdol.

"Tega seveda ne moreš razumeti kot hči žene, ki si je kot podložnica služila kruh. Kako bi tedaj mogla kaj takega razumeti? Saj je tvoj oče ravno tako malo plemenit, kot tvoja mati."

Gonda jo začudena pogleda.

"Zakaj pa praviš TVOJ oče? Ali ni ravno tako tvoj oče kot moj? Ali nisi tako ponosna, da je tvoj oče, kot sem jaz?"

Z nepopisnim izrazom na svojem obrazu skomigne Helga z rameni.

"Ponosna? O, ne, žal, da na očeta ne moram biti ponosna, ker nima niti najmanjšega pojma o plemstvu."

Sunkoma se Gonda vzravna ter s plamtečimi očmi pogleda sestro.

"O, čam te boči! Kako moreš tako govoriti o najinem očetu?" zakliče ježno.

S pogledom, ki naj bi izgledal premišljen, se ozre Helga na Gondo, četudi je dobro opazila, da se je vedno bolj zagovorila.

"Ne razgrevaj se, kajti mogoče ne veš, da je oče moji materi zastavil svojo besedo, da se ne bo nikdar več oženil. Pa je vendarle storil in je moji ponosni materi za naslednico vzel vzgojiteljico. Naj za svojo opravičbo navede karkoli, po naših strogih častnih postavah je postal brez časti."

Gonda zelo prebledi.

"Brez časti! Ker je mož z gorkim, čutečim srcem? Vem vse, Helga, oče mi je vse povedal. Vem, kako mu je bila izsiljena ta obljuba, in kako je bil prisiljen v ta zakon brez ljubzni. Iz ljube, da je pomiril tvojo bolešno razjarjeno mater, je dal to nespametno obljubo, katere od njega ne bi smel nikdo zahtevati. Noben pameten človek ne more misliti, da je taka obljuba čbvezna."

"Tega ne moreš razumeti. Beseda ostane beseda!"

"Nazliče temu pa ne more na časti najinega očeta nikdo dvomiti, najmanj pa ti Helga! Prosim te, rotim te, ne daj, da bi oče kdaj slišal, da tako bresčno govoriš o njem."

Nekoliko negotovo jo Helga pogleda.

"Kaj pa hočeš? Navajam samo resnična dejstva."

(Dalje prihodnjik)

VOJNA V LIBERIJSKEM PRAGOZDU

United Press poroča iz Kapa Palmasa v Liberiji, da je ondi izbruhnila huda državljanska vojna. Divjaki se z največjo grozovitostjo uničujejo med seboj. Upor proti liberijski vladi je popoln, udeležujejo se ga moški, ženske in otroci. Vlada je poslala proti upornikom svoje čete, toda do sedaj niso opravile nič.

V Kap Palmas vsak dan dosepejajo transporti ranjenih vojakov iz divjine. Ranjenci pripovedujejo strašne stvari. Vojška liberijske vlade je dobila nalog, da mora vsako selo, kjer se je dvignila sulica proti vladi, požgati do tal. Ta ukaz se dobesedno izvršuje. Živila uničujejo sproti, da se ne bi mogel okoristiti z njimi kakšen uporniški rod v sosedstvu.

Vlada kani upornike izstradati. Vojaki se poslužujejo proti nasprotnikom tudi metode, ki je mogoča samo v Afriki. Prisilijo jih namreč da morajo

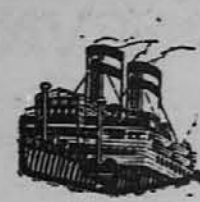
trupla padlih vojščakov iz lastnih vrst speči in pojediti, medtem ko mečejo ženske in otroke divjim zverem. Središče nemirov je v Sasstownu, kamor je vlada poslala primerne ojačenja, da izsili mir.

CLOVEKA JE VRGLO NA KOPNO

Nadaljevanje s 3. strani.

goče se v Darnford. Tedaj je že štiri leta služila pri Smithu. Neubarns je samotno ležeča kmetija, za poldrugi kilometer proč od ceste, in zadoščalo ji je, da je dan na dan gledala iste njive iste holme in kotline, ista drevesa in isto grmičje, iste obraze štirih dninarjev — dan na dan, mesec za mesecem, leto za letom. Niti malo ni bilo videti, da bi si želela kake zabave in zdela se mi je, da se ne zna smehljati. Časih se je ob nedeljskih popoldnevih oblekla v najlepšo obleko, a zraven se je obula v najokornejšo škornje, si dala na glavo čudovito tenak sončnik, je preplezala dvoje ograj in korakala preko troje njiv in je šla kakih dvesto metrov daleč — nič več. Tam je bila njena rojstna hiša. Pomagala je svoji materi odpraviti otroke, pomila je posodo, poljubila najmlajšega brata in je šla nazaj v hišo gospodarja. To je bilo vse — vsa njena pot, ves njen počitek, vsa zabava. Videti je bilo, da si ničesar drugega ne želi. A potem se je zaljubila — molče, trmasto — nemara brezupno. Počasi je prihajalo, a neinkovalo ko mogočen čar. Njena ljubezen je bila takšna, kakršno so poznali še naši starši: mogočen, usodepolni nagon — ena sama obsedenost. Da, tako je bilo: polastil se je neki obraz, neka podoba, prešnil vse njene misli in čustva, da je to podoba kar molila ko pagani, dokler je ni iz te skrivnostne samopozabe, iz te začaranosti, zamaknenosti prebudila neka groza, ki je bila podobna nerazumljivi bojazni kakor živali."

Sonce je stalo že nizko na zahodnem nebesu in daljni, iz pobočja jarkov vstajajoči pašniki so se mrko lesketali. Zdelo se je, da se iz tihih, večernih njiv dviga čustvo iskrene žalosti, kakršno občutiti, ko poslušš kako otožno pesem. Ljudje, ki so naju srečavali, so stopali počasi, povešenih oči, brez smehljaja, ko da bi njih noge vlekle nizdol breme po-

SHIPPING NEWS
 Na parnikih, ki so debelo tiskani, se vrše v domovino izleti pod vodstvom izkušenega spremljevalca.

9. septembra: Manhattan v Havre
 Queen Mary v Cherbourg
 10. septembra: Champlain v Havre
 12. septembra: Ile de France v Havre
 Berengaria v Cherbourg
 Europa v Bremen
 16. septembra: Normandie v Havre
 17. septembra: Aquitania v Cherbourg
 19. septembra: Conte di Savoia v Genoa
 22. septembra: Bremen v Bremen
 23. septembra: Lafayette v Havre
 Washington v Havre
 Queen Mary v Cherbourg
 26. septembra: Paris v Havre
 Vulcania v Trst
 29. septembra: Europa v Bremen
 30. septembra: Normandie v Havre
 1. oktobra: Berengaria v Cherbourg
 3. oktobra: Rex v Genoa
 7. oktobra: Queen Mary v Cherbourg
 Manhattan v Havre
 9. oktobra: Bremen v Bremen
 10. oktobra: Ile de France v Havre
 Conte di Savoia v Genoa
 14. oktobra: Normandie v Havre
 Aquitania v Cherbourg
 15. oktobra: Saturnia v Trst
 16. oktobra: Europa v Bremen
 20. oktobra: Roma v Genoa
 21. oktobra: Queen Mary v Cherbourg
 Washington v Havre
 24. oktobra: Rex v Genoa
 Lafayette v Havre
 Bremen v Bremen
 28. oktobra: Aquitania v Cherbourg
 29. oktobra: Ile de France v Havre
 31. oktobra: Vulcania v Trst
 4. novembra: Queen Mary v Cherbourg
 6. novembra: Europa v Bremen
 7. novembra: Champlain v Havre
 Conte di Savoia v Genoa
 11. novembra: Aquitania v Cherbourg
 Normandie v Havre
 14. novembra: Rex v Genoa
 18. novembra: Queen Mary v Cherbourg
 20. novembra: Bremen v Bremen
 21. novembra: Lafayette v Havre
 Saturnia v Trst
 25. novembra: Normandie v Havre
 Berengaria v Cherbourg
 28. novembra: Conte di Savoia v Genoa
 2. decembra: Queen Mary v Cherbourg
 3. decembra: Champlain v Havre
 4. decembra: Europa v Bremen
 5. decembra: Vulcania v Trst
 9. decembra: Normandie v Havre
 Aquitania v Cherbourg
 12. decembra: Rex v Genoa
 13. decembra: Bremen v Bremen
 16. decembra: Queen Mary v Cherbourg
 26. decembra: Normandie v Havre

Vsak zastopnik izda potrdilo za sveto, katere je prejel. Zastopnik topla priporočamo.
UPRAVA "GLAS NARODA"

SHIPPING NEWS
 Na parnikih, ki so debelo tiskani, se vrše v domovino izleti pod vodstvom izkušenega spremljevalca.

ZBIRKA

zanimivih povesti

PRIMERNIH ZA ODRASLE IN MLADINO. VSEBINA JE RAZNOVRSTNA: ZGODOVINSKA, ZABAVNA, POUČNA. VEČINA KNJIG JE OPREMLJENA Z LEPIMI SLIKAMI.

ANDERSONOVE PRIPOVEDKE	
111 strani. Cena	35
ANDREJ HOFER	50c
BENEŠKA VEDEŽEVALEA	35c
BELGRAJSKI BISER	35c
BOŽIČNI DAROVI	35c
BOJ IN ZMAGA	20c
CVETINA BOROGRAJSKA	45c
CVETKE (pravljice za stare in mlade)	30c
ČAROVNICA S STAREGA GRADA	25c
DEVICA ORLEANSKA	50c
DEDEK JE PRAVIL (pravljice)	40c
ELIZABETA, HČI SIBIRSKEGA JETNIKA	35c
FRAN BARON TRENK	35c
FRAN DIAVOLO	50c
GOSPOD FRIDOLIN ŽOLNA. Spisal Fran Milčinski. Veselomodre humoreske, 72 strani	35
HEDVIKA, BANDITOVA NEVESTA	40c
JANKO IN METKA (kartonske slike za otroke)	30c
KOREJSKA BRATA (črtice o misijonarjih v Koreji)	30c
KRALJEVIČ IN BERAČ	30c
KRYNA OSVETA (povest iz abruških gor)	30c
KAJ SE JE MAKARU SANJALO	25c
LUJDEVIT HRASTAR, POZNAVA BOGA (spisal Kristof Šmit)	30c
MARKO SENJANIN, SLOVENSKE ROBINSON	75c
MARON, krščanski deček iz Libanona	25c
MUSOLINO, ropar Kalabrije	40c
MRTVI GOSTAČ	35c
MALI KLATEŽ (spisal Mark Twain)	70c
MLADIM SRCEM (par krasnih črtic pisatelja Meška)	25c
NA RAZLIČNIH POTIH	40c
NA INDIJSKIH OTOKIH	50c
PREGANJANJE INDIJANSKIH MISIJONARJEV. Spisal Jos. Spillman. Cena	30
PRISEGA HUBONSKEGA GLAVARJA. Povest iz starejših misijonske zgodovine kanadske. Spisal Ant. Huonder. Cena	30
PRVIČ MED INDIJANCI. Povest iz časa odkritja Amerike. Cena	30
PABERKI IZ ROŽA	25c
PARIŠKI ZLATAR	35c
POŽIGALEC	25c
PRSTI BOŽJI	30c
PRAPOREČANJE ZGODBE	35c
POVODENJ (spisal Kristof Šmit)	30c
PRIGODBEČEBELICE MAJE, trd. vez.	1.—
PIRHI (spisal Kristof Šmit)	30c
PRAVLJICE IN PRIPOVEDKE ZA MLADINO I. zv.	40c
PRAVLJICA. Spisal H. Majar. Izbrani iz prostega naroda. Cena	40
PRIGODBE ČEBELICE MAJE. Spisal W. Bousels. Poslovenil Vldimir Levstik. Roman za mladino. Cena	70
PRAŠKI JUDEK	25c
PATRIA (povest iz irske zgodovine)	30c
POSLEDNJI MOHIKANEC	30c
RDEČA IN BELA VRTNICA	30c
REVOLUCIJA NA PORTUGALSKEM	30c
ROBINSON KOŠUTNIK	50c
STRIC TOMOVA KOČA. Povest iz suženjskega življenja. Cena	60
SKOZI ŠIRNO INDIJO. Kačji krotitelj, nevarnost in nevarnosti s potovanja dveh mornarjev. Cena	60
SUEŠKI INVALID	35c
SISTO IN SIESTO (povest oz Abrucev)	30c
SVETA NOTBURGA	35c
STEZOSLEDEC	30c
SVETA NOČ (pripovedke)	30c
TRI INDIJANSKE POVESTI	30c
TURKI PRED DUNAJEM	30c
TISOČ IN ENA NOČ (s slikami; trda vez) I. zv. \$1.30; II. zv. \$1.40; III. zv. \$1.50	SKUPAJ \$3.75
TISOČ IN ENA NOČ, mala izdaja, trdo vezano I. VOJSKA NA BALKANU s slikami, več zvezkov po	20
VOLK SPOKORNIK (spisal Franc Meško; s slikami)	1.00
ZABAVNI LISTI ZA SLOVENSKO MLADINO 3 zvezki po	50c
ZADNJI DNEVI NESREČNEGA KRALJA	60c
ZLATOKOPI (povest iz Alaske)	25c
ZBIRKA NARODNIH PRIPOVEDK (dva dela) I. del	40c
II. del	40c
ZBRANI SPISI ZA MLADINO — 10 povest; Vinski brat; osem povest; spisal Engelbert Gangl, v 1 zvezku	50
VINSKI BRAT. (V. zv.), Gangl	50
8 POVESTI. (IV. zv.), Gangl	50
13 POVESTI. (III. zv.), Gangl	50

Naročite jih pri:
KNJIGARNI "GLAS NARODA"
 216 West 18th Street : : : New York, N. Y.

VAŽNO ZA NAROČNIKE	
Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretje pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov-naseljenih.	
CALIFORNIA:	OHIO:
San Francisco, Jacob Laushin	Barberton, Frank Troha
COLORADO:	Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Slapnik
Pueblo, Peter Cullig, A. Saffid	Girard, Anton Nagode
Walsenburg, M. J. Bayuk	Lorain, Louis Balant, John Kumše
INDIANA:	Youngstown, Anton Kikelj
Indianapolis, Fr. Zupančič	OREGON:
ILLINOIS:	Oregon City, Ore., J. Koblar
Chicago, J. Bevilč, J. Lukanich	PENNSYLVANIA:
Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero, in Illinois)	Broughton, Anton Ipavec
Joliet, Mary Bamblich	Conemaugh, J. Brezovec
La Salle, J. Spellig	Coverdale in okolica, M. Rupnik
Mascoutah, Frank Augustin	Export, Louis Supančič
North Chicago, Joe Zelene	Forest City, Math Kamin
KANSAS:	Greensburg, Frank Novak
Girard in okolica, Joseph Močnik	Johnstown, John Polants
MARYLAND:	Krayn, Ant. Taučelj
Kittimiller, Fr. Vodopivec	Luzerne, Frank Balloch
MICHIGAN:	Midway, John Zust
Detroit, Frank Stular	Pittsburgh, J. Pogačar, Phillip Progar
MINNESOTA:	Steele, A. Hren
Chisholm, Frank Gouše	Turtle Creek, Fr. Schifrer
Ely, Jos. J. Peshel	West Newton, Joseph Jovan
Evelth, Louis Gouše	WISCONSIN:
Gilbert, Louis Vessel	Milwaukee, West Allis, Fr. Skok
Hibbing, John Povše	Sheboygan, Joseph Kakeč
Virginia, Frank Hrvatic	WYOMING:
MONTANA:	Rock Springs, Louis Tanchar
Roundup, M. M. Panlan	Diamondville, Joe Rollich
Washoe, L. Champe	
NEBRASKA:	
Omaha, P. Broderick	
NEW YORK:	
Gowanda, Karl Stranina	
Little Falls, Frank Masto	

V letošnjem Koledarju je par lepih kratkih povesti, ki bodo zanimalo ljubitelje leposlovja.